

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1996-1997

29 mei 1997

ONTWERP VAN DECREET

**houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap
voor het begrotingsjaar 1997**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud
uitgebracht door de heer Leonard Quintelier
aan de Commissie voor Financiën en Begroting**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Dirk Van Mechelen.

Vaste leden : De heren Georges Beerden, Peter Desmet, Hugo Marsoul, Leonard Quintelier, Jef Van Looy ;

mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht, de heren Arnold Van Aperen, Dirk Van Mechelen ;

de heren Freddy De Vilder, Jacky Maes, Bruno Tobback ;

de heren Frank Creyelman, Frans Wymeersch ;

mevrouw Gerda Raskin ;

de heer Johan Malcorps ;

Plaatsvervangers :

de heren Jos De Meyer, Johan De Roo, mevrouw Veerle Heeren, de heren Erik Matthijs, John Taylor ;

mevrouw Yolande Avontroodt, de heren Marino Keulen, Patrick Lachaert ;

de heren Carlos Lisabeth, Steve Stevaert, Jacques Timmermans ;

de heren Wilfried Aers, Pieter Huybrechts ;

de heer Johan Sauwens ;

mevrouw Vera Dua.

*Zie :***19-A** (1996-1997)

– Nr. 1 : Ontwerp van decreet + Erratum

– Nrs. 2 en 3 : Amendementen

– Nr. 4-A : Verslag namens de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Stadsvernieuwing en Huisvesting

– Nr. 4-B : Verslag namens de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden

– Nr. 4-C : Verslag namens de Commissie voor Cultuur en Sport

*Zie ook :***13-A** (1996-1997)

– Nr. 1 : Toelichtingen

21 (1996-1997)

– Nr. 1 : Verslag van het Rekenhof

INHOUD

	Blz.
A. Bevoegdheden van de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Teverkstelling	4
I. Inleidende uiteenzetting door de minister	4
II. Algemene bespreking	4
B. Bevoegdheden van de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn	6
I. Inleidende uiteenzetting door de minister	6
II. Algemene bespreking	7
C. Indicatieve stemming	7

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud besprak op woensdag 21 mei 1997 het haar toegevoegde gedeelte van het ontwerp van decreet houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1997.

In samenhang daarmee behandelde de commissie de hoofdstukken III – Leefmilieu en X – IJzermonument van het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 1997. Hierover wordt verslag uitgebracht in het stuk 660 (1996-1997) - Nr. 8.

A. BEVOEGDHEDEN VAN DE HEER THEO KELCHTERMANS, VLAAMS MINISTER VAN LEEFMILIEU EN TEWERKSTELLING

I. Inleidende uiteenzetting door de minister

De minister overloopt de decreetsbepalingen in het ontwerp van decreet houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting die betrekking hebben op het leefmilieubeleid.

Artikel 9, paragraaf 1 somt de begrotingsartikels van de departementale begroting op waarbinnen subsidies mogelijk zijn. Het gaat om subsidies voor groenvoorziening (programma 61.30 Bos en Groen, basisallocatie 63.61) en voor landinrichtingsplannen (programma 61.40 Landbeheer, basisallocatie 63.21).

In artikel 12 worden de begrotingscijfers van het Mina-fonds, die overeenstemmen met de begrotingstabel in Afdeling III, decretaal vastgelegd. Voor 1997 wordt aan de minister van leefmilieu een vastleggingsmachtiging ten bedrage van 20.596.500.000 frank verleend.

De artikelen 26 en 31 bevatten de nieuwe ramingen van de cijfers van de begrotingen voor 1997 van de Openbare Afvalstoffenmaatschappij voor het Vlaamse Gewest (OVAM) en de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM). De OVAM-begroting belooft voor uitgaven en ontvangsten 2.908.050.000 frank. De VMM-begroting belooft voor uitgaven en ontvangsten 3.406.174.000 frank.

In artikel 46 wordt de minister van leefmilieu gemachtigd de Vlaamse Landmaatschappij te

belasten met de uitvoering van gedeelten van landinrichtingsplannen op gronden van provincies en gemeenten. Omdat de goedkeuring van de landinrichtingsplannen een exclusieve bevoegdheid is van de Vlaamse regering, kan worden gesteld dat een door haar goedgekeurd plan, althans in zijn essentiële onderdelen, in feite een project is van de Vlaamse regering. Bepaalde onderdelen van een landinrichtingsplan kunnen echter ook betrekking hebben op gronden die eigendom zijn van of beheerd worden door de gemeenten en provincies. Deze projectonderdelen kunnen essentieel zijn voor de realisatie van het project.

Voor de toelichting bij de begrotingstabellen van de departementale begroting en van het Mina-fonds, de OVAM en de VMM wordt verwezen naar de gedrukte toelichting (Stuk 13-A (1996-1997) - Nr. 1).

II. Algemene bespreking

Mina-fonds : saldo

De heer Dirk Van Mechelen wijst op de opvallende toename van het saldo van de Mina-fondsbegroting : post 1.7 steeg van 1.263,5 miljoen frank initieel tot 7.306,3 miljoen frank in de aangepaste begroting.

De minister antwoordt dat het kassaldo dat in de aangepaste begroting op post 1.7 wordt ingeschreven het bedrag is dat op 31 december 1996 effectief op de rekening van het Mina-fonds stond, een bedrag dat uiteraard nog niet gekend was bij de opmaak van de begroting 1997.

Belangrijk is volgens de minister dat het grootste gedeelte van het kassaldo vanaf nu niet meer kan worden gebruikt om nieuwe vastleggingsmogelijkheden te financieren, vermits het quasi volledig belast is door het geheel van de nog niet geordonnanceerde aangegane verbintenissen - het zogenaamde encours - van het Mina-fonds. Dit deel van het kassaldo vindt men in de uitgaven dan ook enkel terug als ordonnanceringskredieten. Met dat doel werd een nieuw artikel 3.17 aan de kapitaaluitgaven toegevoegd dat het belast ordonnanceringskrediet, bestemd voor de betalingen op het encours, weergeeft en dat overdraagbaar is naar de overige Mina-fondsposten. Tegenover dit bedrag kunnen dus geen nieuwe verbintenissen worden aangegaan ; het zal daarentegen worden aangewend om in de volgende jaren de aangegane verbintenissen te betalen. Volgens de minister was

deze operatie noodzakelijk omdat in het verleden onvoldoende rekening werd gehouden met de openstaande verbintenissen. Op termijn zou het fonds hierdoor in moeilijkheden gekomen zijn.

Mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht vraagt waarom deze operatie nu wordt doorgevoerd en niet bij de opmaak van de begroting 1997 of vorige begrotingen. De heer Johan Malcorps verwijst naar de opmerking van het Rekenhof bij de nieuwe post 3.17 van de Mina-fondsbegroting. Het Rekenhof stelt dat de invoering van dit nieuwe artikel ingaat tegen het specialiteitsbeginsel van de begroting. Het Rekenhof voegt er aan toe dat een coherente regelgeving op het vlak van de begroting en comptabiliteit van deze gewestdienst met afzonderlijk beheer ontbreekt (Stuk 21 (1996-1997) - Nr. 1, bladzijde 16 tot 18).

Op de opmerking van het Rekenhof inzake het specialiteitsbeginsel, antwoordt de minister dat het niet de bedoeling is op het artikel 3.17 betalingen uit te voeren in 1997. Bij de opmaak van de begroting 1997 was immers de opdracht gegeven de ordonnanceringskredieten van het Mina-fonds te ramen met inbegrip van de betalingen op het encours. Een verdeling van de ordonnanceringskredieten over de verschillende artikelen waarop indertijd de vastleggingen werden genomen, zoals het Rekenhof voorstelt, zou in de huidige toestand van het Mina-fonds zuiver arbitrair zijn.

Mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht vraagt of dan niet duidelijk is naar welke posten de kredieten zullen worden overgedragen. Weet men nu niet welke verbintenissen nog moeten worden betaald ?

De minister verduidelijkt dat de openstaande verbintenissen het saldo in ruime mate overstijgen. Tegenover een kassaldo van ongeveer 7,3 miljard frank stond begin 1997 een encours van ongeveer 20 miljard frank, een verschil van bijna 13 miljard frank. Tijdens een grondige screening werd nagegaan welke verbintenissen nog reëel waren. De vastleggingen voor de NV Aquafin bleken in sommige gevallen te hoog geraamd omdat bepaalde werken niet werden uitgevoerd. De vastleggingen voor de OVAM bleken overschat omdat de gemeenten niet alle middelen hebben opgevraagd die in het kader van het vorige milieuconvenant beschikbaar waren. Na deze zuiveringsoperatie blijft er voor 1997 een verschil van ongeveer 7 miljard frank tussen het saldo en het encours. Uiteraard moeten niet alle aangegane verbintenissen dit jaar worden betaald. Door geen nieuwe verbintenissen aan te gaan op basis van het belaste kassal-

do, kan de toestand van het fonds de volgende jaren beter onder controle worden gehouden.

De heer Dirk Van Mechelen vraagt of de minister een overzicht ter beschikking kan stellen van de verschillen tussen de vastleggingen en de werkelijke betalingen met betrekking tot de NV Aquafin.

Mina-fonds - waterheffingen

De heer Dirk Van Mechelen stelt vast dat in de aangepaste Mina-fondsbegroting de geraamde opbrengst van de waterheffingen (post 1.2) met 854 miljoen frank daalt. Is er een structureel probleem met de inning van de afvalwaterheffingen ?

De minister antwoordt dat het om een samenspel van enkele factoren gaat. Uit de definitieve cijfers blijkt dat eind 1996 nog voor ongeveer 303 miljoen frank meer heffingen werden geïnd dan bij de opmaak van de begroting 1997 verwacht. Dit bedrag, dat in de oorspronkelijke raming van de opbrengsten voor 1997 werd meegeteld, is nu in het kassaldo 1996 opgenomen. Verder wordt enerzijds rekening gehouden met de kost van de sociale vrijstellingen (min 213 miljoen frank) en anderzijds met de extra opbrengsten van de heffing voor de eigen waterwinners (plus ongeveer 200 miljoen frank). Tenslotte wordt in de aanpassing rekening gehouden met een vertraging van het betalingsritme : het reële inningspercentage bij de kleinverbruikers bedroeg 86 percent in 1996 tegenover 95 percent in 1995. De minister laat nog opmerken dat de VMM de vorderings- en inningsprocedures moet respecteren : een toename van de aanvragen tot spreading van betaling en van de tussenkomsten van de OCMW's leidt tot een vertraging in de ontvangsten van het Mina-fonds.

Mina-fonds - dotatie

Op vraag van de heer Dirk Van Mechelen, verduidelijkt de minister dat de stijging van de dotatie aan het Mina-fonds met 400 miljoen frank (post 1.6) de eenmalige uitgave voor de nieuwbouw van de OVAM betreft.

MINA-plan 2

De heer Johan Malcorps heeft als belangrijkste kritiek op de aangepaste uitgavenbegroting dat geen kredieten worden opgenomen voor de financiering van het gewestelijke milieubeleidsplan 1997-2001 (MINA-plan 2). Dit betekent dat in het eerste jaar niet eens bijkomende middelen voor het plan wor-

den uitgetrokken. Omdat ook een meerjarenprogramma voor de financiering ervan ontbreekt, is volgens het lid het engagement van de overheid ten opzichte van dit plan onduidelijk.

De minister antwoordt dat hij wacht op het advies van de Raad van State over het bindend karakter van een aantal bepalingen in het MINA-plan 2. Wanneer dit advies is uitgebracht, zal hij het definitieve plan aan de regering voorleggen. De afspraak binnen de Vlaamse regering is dat de budgettaire discussie niet wordt gekoppeld aan de goedkeuring van het plan. In de jaarlijkse programma's zullen middelen voor het milieubeleidsplan worden uitgetrokken. De minister benadrukt dat intussen reeds aan vele acties en initiatieven uitvoering wordt gegeven. De extra middelen nodig voor sommige acties zullen inderdaad dit jaar nog niet beschikbaar zijn. Een uitzondering hierop betreft de gemeentelijke rioleringen, waar reeds eerder een versnelling van het programma werd ingezet.

Programma 62.20 Natuur

De heer Dirk Van Mechelen vraagt aandacht voor de uitrusting van het personeel belast met het bewaken van heiden en bossen. De recente heidebranden toonden aan dat een goede materiële uitrusting belangrijk is voor een efficiënt optreden van de betrokken diensten.

Vlaamse Landmaatschappij

De heer Dirk Van Mechelen pleit voor een snelle invulling van het personeelskader van de afdeling Mestbank van de VLM. Omwille van een personeelstekort ontbreken momenteel nog een aantal statistische gegevens over de uitvoering van het mestactieplan. Dit dreigt de voor 1998 aangekondigde evaluatie van het plan te hypothekeren.

De minister antwoordt dat ook andere afdelingen en besturen, waaronder Natuur en Bos en Groen, enige vertraging oplopen bij het invullen van hun personeelskader. De reden is vaak dat bepaalde procedures moeten worden gerespecteerd : zo wordt nu telkens nagegaan of andere Vlaamse administraties geen personeelsleden ter beschikking kunnen stellen. Wat de Mestbank betreft, werden contractuelen aangeworven voor de uitvoering van bepaalde tijdsgebonden opdrachten.

Mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht suggereert om ook met de federale overheid te onderhandelen over het ter beschikking stellen van personeel.

B. BEVOEGDHEDEN VAN DE HEER LUC MARTENS, VLAAMS MINISTER VAN CULTUUR, GEZIN EN WELZIJN

I. Inleidende uiteenzetting door de minister

De minister geeft een bondige toelichting bij de voornaamste wijzigingen in het programma 62.20 Monumenten en Landschappen.

De subsidie aan de vzw Parkstichting (basisallocatie 33.09) wordt met 5 miljoen frank verminderd omdat de stichting haar werkzaamheden nog niet heeft aangevat. Het bedrag wordt overgedragen naar programma 99.10 Interdepartementale bestaansmiddelen om de achterstand van de Afdeling Monumenten en Landschappen inzake informatica in te lopen.

Het aandeel van het Vlaamse Gewest in de toekenning van een restauratiepremie - deel openbare sector (basisallocatie 63.03) wordt verminderd met 14,2 miljoen frank. Er is een transfer van 7,1 miljoen frank naar het programma 99.10 Interdepartementale bestaansmiddelen voor de aanwerving van bijkomend personeel ten behoeve van de inventarisatie van het bouwkundig erfgoed en het visueel archief. Er zullen contractuelen worden aangeworven om de achterstand van de inventarisatie in bepaalde streken weg te werken. Verder wordt 6,6 miljoen frank overgedragen naar het Vlaams Fonds voor Lastendelging als gevolg van de veroordeling in een gerechtelijk geding en moet 0,5 miljoen frank worden gecompenseerd met betrekking tot de wettelijke interest op een schadevergoeding.

De inschrijving van bijkredieten voor vorige jaren is enerzijds het gevolg van geannuleerde kredieten (12,5 miljoen frank) en anderzijds van het niet voorzien in de wettelijke interest op een schadevergoeding (0,5 miljoen frank).

Het enige artikel 32 van hoofdstuk X – IJzermonument van het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 1997 verhoogt de jaarlijkse toelage voor instandhouding, herstelling en onderhoud van het IJzermonument tot 4 miljoen frank. In de initiële

begroting 1997 was hiervoor 2 miljoen frank uitgetrokken (basisallocatie 33.03).

II. Algemene bespreking

Mevrouw Gerda Raskin zegt dat haar fractie de verhoging van de subsidie aan het IJzermonument volledig steunt. Verder stelt ze vast dat in sommige streken wel een inventaris van het bouwkundig erfgoed bestaat, maar dat de lijsten verouderd zijn. De inventaris bevat vaak monumenten die intussen zijn verdwenen. Welke maatregelen zal de minister nemen om hieraan te verhelpen ?

Minister Luc Martens antwoordt dat de opname van een goed in de inventaris nog niet betekent dat het wordt beschermd. De inventaris is volgens de minister een goede basis voor het nemen van beschermingsbesluiten, maar heeft niet noodzakelijk een bescherming van alle geïnventariseerde monumenten tot gevolg. De bescherming van een monument brengt ook rechten met zich mee voor de eigenaar. Er is jaarlijks slechts een begrotingskrediet van ongeveer 1,5 miljard frank voor het aandeel van het Vlaamse Gewest in de restauratiepremie. Daartegenover staat dat voor ongeveer 3,5 miljard frank premies worden aangevraagd. Een versnelling van het beschermingsritme zou tot gevolg hebben dat de wachttijd, die nu reeds twee jaar bedraagt, nog wordt verlengd. Er is dus een belangrijke spanning tussen het aantal monumenten dat voor bescherming in aanmerking komt enerzijds en de beschikbare middelen anderzijds. Volgens de minister ontbreekt een instrumentarium om te verhinderen dat waardevolle monumenten worden vernietigd in afwachting van hun bescherming.

De heer Jacques Timmermans herinnert de minister aan zijn tussenkomst bij de bespreking van de algemene uitgavenbegroting voor 1996. Hij stelde toen vragen bij de efficiënte besteding van de middelen voor monumentenzorg naar aanleiding van een stock-aanbesteding voor de beveiliging van monumenten tegen bliksem, inbraak en brand. De gemeenten moeten voor beveiligingswerken aan monumenten, onder een bepaald bedrag, een beroep doen op deze aanbesteding. De heer Timmermans zegt over gegevens te beschikken waaruit blijkt dat deze aanbesteding tot misbruiken leidt in de vorm van overdreven kostprijzen voor bepaalde werken. Hij vraagt de minister te onderzoeken waarom steeds weer op dezelfde firma's een beroep wordt gedaan.

De minister antwoordt dat hij destijds aan het betrokken afdelingshoofd heeft gevraagd om de

beveiligingsdossiers met bijzondere aandacht te volgen. Hij vraagt het lid verdere gegevens te verzamelen indien er op het terrein misbruiken worden vastgesteld.

De heer Dirk Van Mechelen wijst de minister op de problematiek van de instandhouding en herbestemming van kerkelijke gebouwen. De vzw Parkstichting heeft de opdracht hierover denkwerk te verrichten. Bij het zoeken naar een nieuwe bestemming moet volgens het lid uiteraard met de gevoeligheden bij de bevolking rekening worden gehouden. Gezien het grote aantal gebouwen dat zijn huidige kerkelijke functie zal verliezen, is er echter nood aan een strategisch plan voor de mogelijke herbestemming van deze goederen en aan afspraken over de verdeling van de kosten.

De minister verwijst naar eerdere standpuntbepalingen over deze problematiek. De herbestemming van kerkelijke gebouwen is voor de minister absoluut bespreekbaar. De terughoudendheid vanwege sommige kerkelijke overheden neemt niet weg dat de beleidsvoerders hun verantwoordelijkheid moeten opnemen. Het gaat immers om historisch zeer waardevolle gebouwen en er moet vooruitziend worden opgetreden. De minister stelt de commissie voor deze problematiek verder te bespreken aan de hand van een beleidsbrief over monumentenzorg, die hij binnenkort zal indienen.

C. INDICATIEVE STEMMING

Het aan de commissie toegewezen gedeelte van het ontwerp van decreet houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1997 (bevoegdheden van minister Theo Kelchtermans en minister Luc Martens) wordt bij indicatieve stemming aangenomen met 7 stemmen bij 6 onthoudingen.*

De verslaggever,

Leonard
QUINTELIER

De voorzitter,

Dirk
VAN MECHELEN

* Zie de opsplitsing van dit ontwerp van decreet over de bevoegde commissies opgenomen als bijlage bij het verslag van de Commissie voor Financiën en Begroting.